

VIRTELÄN VIESTI

N:o 54/ 22.6.2021

Pelkosten sukuseuran tili FI28 8146 9710 0190 26
www.pelkostensukuseura.fi
www.pelkostensukuseura.com

Valter Pelkonen in memoriam

Valter syntyi 1.4.1931 Räisälässä Taavetti ja Selma Pelkosen perheen viidentenä lapsena, sukuseuramme kantaisien aikanaan asumalla tilalla.

Valterille ja hänen pitkälle elämäntyölleen tunnusomaiset piirteet tulivat näkyville jo varhain. Hän oli vasta 13, kun Taavetti-isä v.1944 Räisälän evakuoinnin alkaessa kysyi, voisiko hän ajaa perheen karjan turvaan. Ja Valter lähti 330 km mittaiseen jalkapatikkaan Aina-tädin ja 18-vuotiaan Kerttu-serkkunsa kanssa.

Rohkeus, neuvokkuus, tarmo, sydämellisyys - niistä ainesosista voi syntyä paljon, tukipilarina usko Jumalan hyvyyteen ja johdatukseen, isojenkin vaikeuksien keskellä.

Räisälässä ja useallakin evakkopaikkakunnalla käydyin kansakoulun jälkeen Valterin tie kulki Kokemäen maamieskoulun ja Paimion maatalouskerhoneuvoja-opiston kautta harjoittelijaksi Vilppulan seudun osuuspankkiin v.1956. Ministerinä sittemmin toiminut kansanedustaja, joka oli seurannut, kuinka Valteri toimi laajaan juhlatilaisuuteen pyydettyinä juontajana, suositti hänelle politiikan saralle ryhtymistä. Valter ei ajatuksesta syttynyt, hänellä oli tarkoituksena hakea osuuspankkiopistoon.

Vilppulaan saapui pankkiharjoittelijalle kirje ikääntyvältä Taavetti-isältä: Tahtoisiko Valter ryhtyä kotitilan jatkajaksi? Valter pohti ja ryhtyi, ja äiti ja isä pääsivät kohta sitten eläkkeelle.

Kun tila oli pieni, kehitettiin soranmyyntiä ja perustettiin yritys Taavetti Pelkonen & Pojat. Mukana oli Veikko-velipoika, joka "henkeen ja vereen konemiehenä" otti myöhemmin kokonaan vastuun tästä kehittyvästä toimialasta.

Vuodesta 1961 tuli tapahtumarikas: toukokuussa tuhoutui tulipalossa navetta ja koko karja. Valter teetti uudelle rakennukselle piirustukset, aloitti heti sementtitiilien teon, ja uusi rakennus valmistui vielä samana syksynä - aivan uskomaton aikataulu ja suoritus! "Mahdoton" - jos kysyt insinööriltä?

Ja kun tultiin saman vuoden joulukuuhun, Valter perusti perheen rakkaan Eilansa, o.s. Tuomaala, kanssa. Lapsia perheeseen siunautui vuosien ja vuosikymmenten mittaan 12.

Perheen kasvaessa jäi maatalous sivutoimeksi, ja toimeentulon pääosan sai autonmyynti, viime vaiheessa autoliikkeen myyntipäällikkönä.

Tultiin joulukuuhun 1973: öljyntuottajamaat supistivat tuotantoa ja korottivat hinnan yli kaksinkertaiseksi. Suomikin joutui 1974 säännöstelemään öljyä. Valter näki, mitä nyt tarvittiin: talojen lämmönkulutuksen pienentämistä. Hän perusti 1974 kolmen yhtiöoverin kanssa Lämpölasi Ky:n.

Niin kovaa työtä se kysyi, että aika jäi varmasti perheen lastenkin mieliin, mutta uurastusta seurasi menestys. Olemme saapuneet Suomen teollisuushistoriaan jääviin tapahtumiin: maassa ei ollut ennestään tällaista alaa, ja yrityksen toiminta kasvoi vuosi vuodelta niin, että palveluksessa oli ennen pitkää toista sataa työntekijää tehtaalla, myyjinä ja asentajina. Tästä yrityksestä ovat sittemmin lähteneet mm. Tiivi-ikkunat, Lumon ja Pihla-ikkunat. Niissä Valter ei enää ollut mukana.

Taloudellinen menestys ei järjestyttänyt Valterin elämänarvoja. Siitä kertoi myös hänen poikansa viesti 19.2.2021, Valterin 90-vuotispäivän alettua jo lähestyvä: "Isän elämä päättyi tänään, uskossa ja hyvään Jumalaan kiitollisena luottaen."

Sukuseura muistaa kiitollisena toimeliasta jäsentään, joka on tallentanut jälkipolville korvaamattoman arvokkaita muisteluksia suvun asuinsijoilta ja evakkoretkiltä. Niistä piirittyviä henkilökuvia tuntuu ympäröivän sama sydämellinen lämpö kuin Valteriakin.

Valter-setäänsä muisteli veljenpoika Pekka

Sukukirja

Edellisessä Virtelän Viestissä kerroimme, että sukuseuran hallitus on päättänyt jatkaa kirjahanketta ja alkanut valmistella seuraavan osan kokoamista. Pyysimme myös ideoita ja ajatuksia tuosta sukukirjan toisesta osasta. No niitä emme ole vielä saaneet, mutta viestiä ja ajatuksia tai toiveita voi laittaa hallituksen jäsenille.

Sa-kuva: koululaisia kantamassa halkoja kouluun.

Kirjaan kootaan aineistoa, joka sijoittuu niin sota-aikaan kuin jälleenrakentamiseen. Kirjassa kerrotaan mm. Virtelän Pelkosten evakkomatkasta ja Räisälän evakuoinnista. Olisiko jäsenistöllä tallennettuna tai tiedossa muiden evakkomatkoista tietoja?

Toiseksi kirjassa on tarkoitus kertoa sukuseuramme perustajien Veikko, Erkki ja Pentti Pelkosen vaiheista sodassa. Sukumme jäseniä oli myös sotalapsina ja siitäkin haluamme kertoa. Lisäksi haluaisimme koulumuistoja Karjalasta ja siitä, miltä evakkona uudessa ympäristössä koulunkäynti tuntui. Tähän toivoisimme kovasti myös aineistoa. Onko teillä tiedossa, kuka voisi muistella koulunkäyntiään Karjalassa tai evakkona?

Korona ja sukuseuran toiminta

Hallitus on kovasti miettinyt, voisiko tänä kesänä järjestää jotakin suvun tapaamista tai toiminta. Kuitenkin katsoimme parhaaksi jättää yhteinen tapaaminen seuraavaan kesään. Koronatilanne on ollut vielä sellainen, että tulevien aikojen ennakointi on vaikeaa ja on syytä huomioida myös turvallisuus. Siksi tämän kesän osalta siis ei ole tapaamista. Mutta yhteyttä toki voimme pitää muutoinkin.

Jäsenmaksu

Vielä muistutamme tämän vuoden jäsenmaksusta. Maksamalla jäsenmaksut, tuet sukuseuramme toimintaa. Vaikka seuramme toiminta pyörii talkoilla on joitakin juoksevia kuluja, mm. pankin maksut, nettisivujen kulut, postit, ym. Sukuseuramme jäsenmaksu on 15 € ja sen voi maksaa Pelkosten sukuseuran tilille FI28 8146 9710 0190 26. Mikäli olet jo sukuseuramme jäsen, voit halutessasi tulla ainaisjäseneksi. Se tapahtuu maksamalla 150 euroa. Tällöin jäsenmaksua ei enää tarvitse maksaa seuraavina vuosina.

Pelkosten sukuseuran hallitus toivottaa jäsenilleen ja ystävilleen hyvää juhannusta ja kesää!

pj. Heikki Pelkonen
heikki.pelkonen(a)evl.fi
Isomäenkatu 12
15500 Lahti
040 5050282

vara-pj. Pekka Pelkonen
pekka.pn(a)gmail.com
Kynnysmäentien 10
01860 Perttula
puh 040 9384431

siht. Tea Pelkonen
tea.pelkonen(a)porvoo.fi
Jokikatu 5 A 20
06100 Porvoo
puh. 040 9122979

Raimo Pelkonen
raimo.pelkonen(a)elisanet.fi
Heinätie 7
00730 Helsinki
puh 040 5032945

Juho Pelkonen
juho.pelkonen(a)gmail.com
Kuusikuja 14 A
05200 Rajamäki

Marja Ranta-Nilkku
marja.rantanilkku(a)gmail.com
Märsyläntie 54
69100 Kannus